

SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 11. veebruaril 1925. a.

VI. aastakäik.

Nahksed hoobid.

Poks kui laiaulatuslisem ja kaaluvam spordiala.

„Kui mehed oma võistlusi peavad, siis hoidku memmed ja keelepüksid eemale. Ma armastan poks võitluse momenti, ja ma usun, et ühe purustatud nina ja murdud põidlagaga võib täielikult ohverdada, kui selle läbi 100 nina rõõmsamalt ilma vaatavad ja 100 rusikat kõvemini kokku rullitakse“ — nii ütleb tuntud Saksa sporditeadlane Dr. med. W. Kohlrausch, Berliini kehalise kasvatuse ülikooli õppejõud.

Ja tõepoolest, miks ei või nina ja põidlagaga riskeerida, kui võita on enam kui kaotada. Meil armastakse ikka ohata, kui toores ja metsik on see pokk — mõelge ometigi, üks lõi teisel nina veriseks ja rahvas applodeeris ja oli vaimustatud. Need jesuiitlikud vagadmehed näevad küll poksist pahet, kuid seda ei pane nad tähelegi, kuidas tiisikus ja suguhaigused noorsoo kallal laastamistööd teevad.

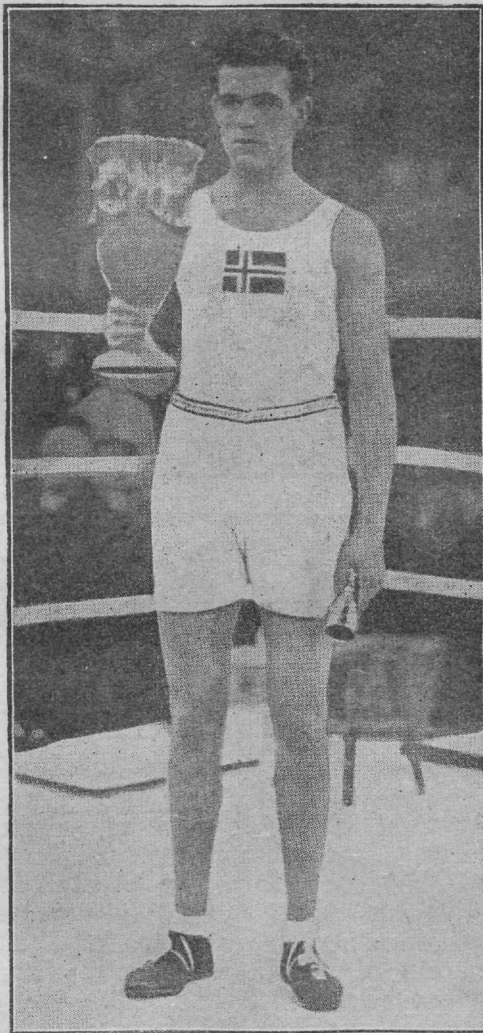
Kuid miks siis just pokk, miks mitte midagi muud? Kõik spordialad on tervitavad, kuid pokk on neist pea kõigist kaunim ja kaugelehaaravam. Änne vahime ainult üksisilmi nina peale, püüame jälgi võistlust, püüame süveneda võistlejate psüühikasse, siis näeme, milline peen mäng võistlejates sünnib, millised vaimukad kombinatsioonid seal vahetuvad ja milline meeletteravus igas liigutuses väljendub. Kõik see kaunis sisemine heitlus on valatud viimistletud kehade plastilisse vormi. Kõigile, kel silmi veel ilu jaoks, on see veetlev.

Sportlase põhimõtte kohaselt, mis puhtkujul ainult võitlus, on eelistatavamad need alad, kus sportlasel otsekohene füüsiline kokkupuutumine oma vastasega. Kaudne võistlus mõne vahendi kaudu, kui visked, hüpped, tõstmine ja muud, ei kutsu esile kunaski sarnasel määral võistluspinevust, hoolsat ettevalmistust ja andumust, kui jooks, maadlus, pokk.

Jooks on veetlev sport, kuid ka tema ei väljenda nii puhtal kujul kahe indiviidi võitlust kui maadlus ja pokk. Jooksus võib vastast mõne tolliga võita, võib võidu üle isegi sel puhul vaielda, võib isegi ringi vastasest ees olla ja ometigi ei paista see igakord võidukana välja, kuid maadluses, kus üks teise seljale enese alla surub ja poks, kus kaotaja rammeltult

lebama jääb, on kõige puhtamalt vahekorrad väljendatud.

Maadlusest on pokk kahtlemata võimulusrikkam, laiaulatuslisem ja ka tegelikult elule enesekaitse abinõuna lähedam. Ei

Otto von Porat, Norra,

Pariisi olümpiaadi raskekaalu võitja, praegusaja parim asjaarmastaja poksis.

puudu tal ka lõpuks tähtsus kultiveeritud vahendina tülitsemises, mis ometigi nii sadegade nähtus noores põlves (duellid jne.) ja barbaarsel kujul läbiviiduna paljude eluõnne võib riisuda.

Paljud suured kunstnikud on ülistanud pokki, kuid Bernhard Shaw ja Maurice Maeterlinck on tema truimad sõbrad.

Maeterlinck leiab oma „Poksi ülistuses“, et „inimesed on looduse poolt kõige vähem kaitsitud, kõige katmatumad ja õrnemad olevused maakera pinnal. Putukas on inimesega võrreldes näit. otse muinasjutuliselt kõva soomusega kaetud. Inimene on, kui enamik imetajaid loomi, alles kõvenematu, sülditaoline, kes pole jõudnud (kaugale algelisest protoplasimast. Ka inimese kondiikava on halb, liidid on puudulikult üksteisse kinnitatud ja seisavad, nagu ime tõttu koos.

Ja selle tüma ning absurdi masina vastu, mis näib nurjaläinud katse olevat looduse kätes, selle armetuma organismi vastu, millest elu iga poori kaudu välja kipub, oleme välja mõelnud sõjariistad, mis võiksid meid pühiks ja põrmuks teha isegi siis, kui omaksime kõige tugevamate putukate muinasjutuliselt vastupidava soomuse ja ebatõenäolise visaduse. Selles, peame tunnistama, on mingisugune kurioosne, mõistusele käsitamatu lähimus, mingisugune inimkonnale omane ürglullumeelsus, mis mitte ei vähene, vaid iga päevaga kasvab.

Et oma teguviisi kokkukõlasse seada loomuliku loogikaga, mida järgnevad kõik teised elavad olevused, kui meil õigus on tarvitada ebaharilikke sõjariistu ebaharilikkude vaenlaste vastu, siis ometi isekesks, inimeste kesks, peaksime tohtima tarvitada üksnes need pealetungimise ja kaitsmise vahendid, millega meid meie eneste keha varustab. Inimkonna keskel, kes oma elu tahaks korraldada looduse ilmsete eesmärkide kohaselt, oleks küllalt kõigile meie enesekaitse, õigluse ja kahtlemaksu tarvele paljast rusikast, mis inimesele sedasama, mis sarv härjale, küüned ja hambad lõvile. Kartes heakstegematut kuritegu korda saata seaduste vastu, mil põhjeneb soo olemasolu, keelaks raass, mis meie omast targem, ära igasuguse teise sõjapidamise viisi. Mõne sugupõlve kestes suudetaks sel kombel sisse juurutada ja tugevaks kasvatada lugupidamist ja püha au-

(Järg 2. leheküljel.)

Spordi maadlusvõistlused.

7. ja 8. veebruaril.

Üldiselt hea meeste tasapind. Kusnetsi ja Pohla ootamatud kaotused.

Üle hulga aja peetud maadlusvõistlused näitasid, et tänavuste erakordselt halbade tingimuste peale vaatamata, meil maadluse alal siiski tagasiminekut ei ole, vaid järjekindel edenemine ja noorte jõudude juurevool kestub. Viimase aja maadlusvõistlusi võib jälgida ikka suure huviga, ühekiilgus ja monotoonsus, mis neil mõne aasta eest valitses, kus võitjad kõik ette sõrmedel loetavad olid, on kadunud. Praegu on võitjate küsimus alati lahine ja üllatused, kus mõni vanem meister kaotusega leppima peab, ei ole haruldased. Maadlejate kontingent on juba õige laialdaseks paisunud, samuti üldine tasapind suurelt tõusnud, nii et konkurents juba praegu auhinnale pääsmiseks õige terav on. Ka õige head ja hästiesinenud maadlejad võivad auhinnata jääda, kuna auhinda igas kaalus kolm, häid ühe-tugevusi maadlejaid aga 5—6. Konkurentsi mõttes on meil olud praegu juba õige soodsad, et pirda üleilmilise ulatusega meistrite tõusmiseks luua. Varsti ei pruugi meie maadlejatel enam Soome võistluskooli omandamiseks sõita, meie maadlejate tasapind on Soome omale juba õige lähedane.

Kõige tugevam kaal Spordi võistlustel oli kerge kaal, kus konkurents juba tõeliselt rahvusvahelisel tasapinnal oli. Praksil, kes praegu oma parimas vormis, ei teinud see siiski raskusi puhtate võitudega võitjaks tulla. Üllatavat edu oli märkata ka Horneri juures.

Keskkaal tõi võistluste suurema üllatuse — Kursmani seljavõidu Kusnetsi üle, mis üldse väga harva juhtub. Kord on sellega meil vist hakkama saanud Kullisaar ja nüüd Kursmann. See rehabiliteerib nüüd viimast tema hiljutise kaotuse mõjust Pärnus, millest mitmel korral Spordilehes juttu olnud. Kusnets aga näib

viimasel ajal veidi laisaks olevat jäänud ja vähe treenerivat. Mahoni on edenenu.

Poolraskeskaalus pidi Värter teise kohaga leppima, kuna ta võitja Kraanbergiga pooleli oli teinud ja see kaalumisel 1½ naela temast kergemana osutus. Ka Kraanberg on suurelt edenenu. Kenad mehed selles kaalus olid Sakk, Arne-mann ja Rähn, kes aga veel veidi „rohelised“.

Raskekaalu meeldiv üllatus oli Teearu, kellel kõik andmed olemas, et suurmaadlejaks tõusta. Vastav kehaehitus ja avameelne, meeldiv maadlusviis. Kooli ja kogemusi on siiski veel tarvis. Tema parem saavutus oli seljavõit Eesti meistri Pohla üle. Steinbergile, kelle võitmine tal lootusetuna näis, lasi ta ennast ise seljali. Eht maamehe kuraasiga esines Kaltmann, kuid ei suutnud kõigi lendulastud „kuradite“ peale vaatamata auhinda võita, millega ta seni nähtavasti harjunud ei olnud ja tugevalt pahandas.

Sulgkaalus oli tõstemeistril Ernesaksal 14 min. 30 sek. tööd Pärni võitmisega. Varem oli see aga jõudnud ka omakord Ernesaksa kohtunikule nägematult seljali lüüa. Ernesaksa loorberid maadluses ei anna teistele sulgkaalu tõstjatele rahu ja esivõistlustel lubab neist mõni tema vastu välja hüpata.

Sulgkaal: 1. Ernesaks, Sport; 2. Pärn, Kalev.

Kergekaal: 1. Praks, Sport; 2. Horner, Kalev; 3. Kullisaar, Kalev.

Keskaal: 1. Kursmann, Kalev; 2. Kusnets, Sport; 3. Mahoni, Sport.

Poolraskeskaal: 1. Kraanberg, Sport; 2. Värter, Sport; 3. Sakk, Kalev.

Raskekaal: 1. Steinberg, Sport; 2. Teearu, Pärnu Tervis; 3. Pohla, Sport.

Esimeste auhindadena anti võitjatele püksteriit, mida meie teada meil esmakordselt praktiseeriti. Kehval ajal on see muidugi otstarbekohasem, kui hõbekulvide jagamine.

Talisport.

Neljat korda ilmameistriks iluuisutamises

on tulnud läinudaastane Shamoni võitja proua Jarosz-Szabo, Austria (varem oli ta nimi Szabo-Plank) 339 punktiga proua Brockhöfti, Saksa, 318 punkti ees. Võistlusi peeti Davoses.

Moen — Norra meister kiiruisutamises.

31. jaanuaril ja 1. veebruaril peeti Oslos Norra esivõistlusi kiiruisutamises.

Esimesel päeval sadas rängalt vihma ja jääväli oli ainus veeloik. Pühapäeval oli ilm hea. Halbadest oludest on tingitud ka halvad ajad 500 ja 5000 mtr-is.

Tagajärjed olid:

500 mtr. — 1. Sigurd Moen 52,4; 2. B. Evensten 53,2; 3. R. Larsen 54,1.

1500 mtr. — 1. S. Moen 2.27,4; 2. R. Olsen 2.29,3; 3. R. Larsen 2.29,4.

5000 mtr. — 1. S. Moen 10.39,5; 2. R. Larsen 11.09,1; B. Evensten 11.11,5.

10.000 mtr. — 1. S. Moen 18.08,4; 2. R. Larsen 18.19,9; 3. R. Olsen 18.29,0.

R. Larsen ja O. Olsen sõitsid Euroopa esivõistlustele St. Moritz'i, kuna S. Moen ennast ettevalmistama hakkab ilma meistri võistluste vastu.

13-aastane Sonja Hennie võitis naiste iluuisutamise ja Arne Lie meeste. Paarisvõistluse abielupaar Engebretsen.

Davosi kiiruisutusvõistlused

1. ja 2. veebruaril andsid järgmisi tagajärgi:

500 mtr. — 1. Boot, Holland, 48,0; 2. Polatschek, Austria, 48,2; 3. Moser, Austria, 49,1.

1500 mtr. — Polatschek 2.30; 2. Moser 2.35; 3. Boot 2.36.

5000 mtr. — Polatschek 9.33; 2. Boot 9.47; 3. Moser 9.52.

10.000 mtr. — 1. Polatschek 19.20; 2. Moser 20.13,4; 3. Boot.

Üldine võitja Polatschek.

Kiiruisutusvõistlused Rootsis.

25. jaanuaril Stokholmis peetud kiiruisutusvõistlustel tuli võitjaks Gustav Andersson. Üksikud võistluste tagajärjed olid:

500 mtr. — 1. V. Eriksson 47,4; 2. J. Bosten 48,6; 3. E. Vingner 49,0; 4. G. Andersson 49,5.

1500 mtr. — 1. G. Andersson 2.36,8; 2. H. Vahlberg 2.46,1; 3. Eriksson 2.46,4.

5000 mtr. — 1. G. Andersson 9.24,2; 2. H. Vahlberg 9.58,2; 3. E. Vingner 10,00.

Sudet,

kuulsad Viiburi jääpalli-hundid on 1. veebruaril löönud Viiburi IFK-t 11—0. Sudet olla tänavu ennenagemata vormis.

Hämeenlinnan Tarmo

korraldas jaanuari viimastel päevadel kiiruisutamise võistlused, mis järgmist andsid:

500 mtr. — 1. L. Helander 47,8 2. H. Belevicz 48,1; 3. V. Kanerva 48,8.

5000 mtr. — 1. V. Eerola 9.35,2; 2. V. Kanerva 9.43,5; 3. L. Helander 10.08,5.

O.-ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumais väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

Poks väärrib laialdast harrastamist.

(1. lehekülje järg.)

kartust inimele ees. Milline kiire väljavalik, väärarmatus kokkukõlas looduse tahtega, leiaks paika rusikavõitluse intensiivse praktiseerimise mõjul, millesse koonduksid kõik sõjalise kuulsuse lootused! Ja vaba valik, õigust öelda, on meie murede ainus tõsine ese. See on meie esimene, suurim ja igavesim kohus tõu suhtes“.

Peale tähtsuse võistlusena on poksil veel eriline kehaarendav mõju. Seda tema haruldast nõudlikku ja mitmekülgset treeningu kaudu, mis sisaldab eneses kõige valitumaid harjutusi väga mitmesugustelt aladelt.

Arvukad kõnnakud, jooksud, võimluseharjutused, löögiharjutused pallidel ja muud, kõik see teeb poksi eelistatavaks spordialaks. Ta ei pruugi isegi võitluseni minna, kui nii väga verist mina kardetakse ja harjutusel võib kaitsemask pähe panna, nagu seda sagedasti telaksegi. Siis on pokks sarnane väga tallekene, et teda isegi tütarlastele külge poogitakse — eelmises Spordilehe numbris lugesime, et pokks New-Yorgi naiskoolides õpeainena on (kavasse võetud ja seal sooja vastu võttu leidnud. Poks väärrib meil kõigiti laialdast harrastamist ja soodsate arene-misvõimaluste loomist!

Ritola ja Nurmi rekorditavad edasi.

3. veebruaril New-Yorgis peetud võistlustel jooksis Ritola 5000 mtr-is ilma-rekordi ajaga 14.31,0. Selle vaheajaga võetud $2\frac{1}{2}$ ja $2\frac{3}{4}$ ingl. miili ajad olid 11.48,8 ja 12.46,6 — samuti ilma-rekordid.

Nurmi võitis $2\frac{1}{4}$ miili jooksu 10.19,0 — ilmarekord. Ta on külmetanud ja oli haiglane.

Ray võitis miili ajaga 4.13,8, 1500 mtr-i vaheaeg 3.57,0.

Ritolat peetakse üldiselt praegu Nurmi paremaks. Nurmi $2\frac{3}{4}$ ingl. miili aeg oli 13.03,0.

Dempsey—Gibbons kindlaks tehtud.

Nagu Los Angeles'ist telegrafeeritakse, on matsh raskekaalu ilmameistri tiitli peale Dempsey ja Gibbonsi vahel kindlaks tehtud. Matsh peetakse juunis. Võitja on kohustatud kohtama Harry Wills'iga.

Ugo Frigerio Ameerikas võidetud.

Kahekordne olümpiavõitja käimises, itaallane Ugo Frigerio, on New-Yorgis Milrose A. C. poolt korraldatud võistluses 5000 mtr. peale kaotanud Ameerika meistri Willy Plantile. Võitja aeg 22.06,0, Frigerio aeg 22.37,0. Ilmarekord sel maal on daanlase Rasmusseni oma 21.59,8.

Nurmi jooksis samal võistlusel $1\frac{1}{2}$ miili 6.39,4 — Ameerika rekord (end. J. Ray 6.41,8).

12 paremat ameeriklast sportimisest loobunud.

(Meie Ameerika kaastööliselt.)

Kiire elurtempo ei luba ameeriklasi pikka aega spordile pühendada. Nagu Ameerika lehed teatavad on hiljuti jälle 12 paremat sportlast võistlemisest loobunud. Eestikätt on nimetada Ray Burkert, üht paremat keskmaa jooksjat ja Nurmi vastast, kes hiljuti pastoriks valiti ja enam vaba aega ei leia sportimisest. J. Coard Taylor, 400 mtr. tõkkejooksu võitja ja finalist 400 mtr.-is, tõendab, et tema võistlused Pariisis sedavõrd rasked olnud, et ta teist korda elus enam midagi nii kurnavat üle ei taha elada. Kuulsad sprinterid Alfred Leconey (100 yardi 9,4) ja Fred Lovejoy on lubanud ainult veel korra võistelda. Loobumise põhjuseks töö. Schuyler Enck (kolmas 800 mtr. Pariisis) ja Larry Brown (ilmarek. 500 mtr.-is) loobuvad samuti aja puudusel. Paremad pikamaa jooksjad Jonny Romig (neljas 5000 mtr.-is Pariisis) ja R. Earl Johnson samal põhjusel. Teised spordiväljalt lahkuvad on: Karl Andersson (110 mtr. tõkkeid 14,7), ülikooli töö pärast; Brutus Hamilton (Antwerpenis 2. kümnevõistluses); Fred Toote (Pariisi võitja vasaraheites) ja Tom Lieb (kolmas Pariisis kettaheites). Viimane hakkab elukutseliseks jalgpallimängijaks.

Robert Oksa Rootsi olümpia-treeneriks.

Nagu hra Oksa meile teatab, on Rootsi maadlusliit talle ettepaneku teinud Rootsi maadlejate treeneriks kuni Amsterdami olümpiaadini hakata. Oksa võtab ettepaneku vastu ja sõidab Rootsi aprilli kuus.

Indiaanlased moodsate spordimängude pioneeridena.

Indiaanlaste suguvõsad jääpalli mängul.

Missuguse poisi süda ei ole indiaanlaste juttude lugemisel tugevamini lööma hakanud! Uue ilma loodusrahvaid on meile lugematu arvu autorite poolt elavamates värvides kujutatud. Meie näeme neid ja hil, rohtlagendikul, sõjarajal, usupidustustel, kuid terves noorsoo kirjanduses ei leidu sama hästi kui midagi meile nii tuttavaks saanud rahva kehaharjutustest — ja ometi on indiaanlased olnud suurteks kehaharjutuste harrastajateks.

Meie vaade on praegusel ajal rohkem kui kunagi varemalt pööratud klassilise vanaaja poole tema eeskujuliku kehakasvatusega ja sagedalt kuuleme veel vanaaja teadlaste arvamsi kehaharjutuste väärtuse kohta. Nagu klassilise vanaaja kreeklased, nii võtsid ja võtavad osaliselt veel tänapäevgi Põhja-Ameerika indiaanlased oma keha arendamist kõige tõsisemalt ja indiaanlasi tulebki just pidada mitmete spordimängude algatajatena. Iseäranis eelistatud olid indiaanlaste poolt mitmesugused pallimängud. Need seisid kõigi indiaanlaste mängu- ja spordialade seas esimesel kohal. Üllatavalt vaatame nende mängudele, mis avaldasid täiuslikkust ja kaunidust ja mis kultuurrahvaste juures suurem ei ole. Võluvaid ja kunstirikkaid pallimängusid harrastasid indiaanlased suurima andumusega.

Indiaanlaste naistel oli pallimängude juures osa, mille sarnast teiste rahvaste juures ei tuntu. Praegune naisilm võib primitiivseid indiaanlasi selles asjas eeskujuks seada, kuna ka praegusaja naiste kohta on maksvusel, et ainult terves kehas on terve vaim.

„Pallimängude“ üldise nimetuse all mõistetakse mängu, milles tarvitatakse palli. Üheski neis indiaanlaste mängudes, välja jättes väikseid erandeid, ei puudutud palli käega, see oli mängu määrustega kindlalt keelatud. Pallimängu racketiga mängiti peaaegu ainult meeste poolt, kuid vahete vahel siiski ka naiste või meeste ja naiste poolt ühiselt. Mängul oli

kaks teistendit: esimese juures tarvitati ainult üht racketit, teises kahle racketit. Pall oli puust või nahast. Ei mängitud mitte üksi „niisama“, vaid ka teatud asjade peale, mis langesid võitjale. Ühe suguvõsa ligi 2000 indiaanlase seast valiti mängijateks kumbagile poolele 80—100 mängijat. Ligikaudu 500 meetri kauguses, kui ruum seda lubas, seati üles 2 väravat. Paremad mängijad kogunesid välja keskele, vähemvilunud jäid oma poole värava juure. Pall visati mänguvälja keskpaigas õhku ja niipea kui ta maha langes, asuti palli racketiga vastaspoole värava sihis ajama.

Siintoodud Ameerika kunstniku Catlini pilt kujutab üht sarnast mängu. Nende kujutluste vaatlemisel saab selguse selle mängu kaunidusest ja tehnikast. Tugevate võistlusmomentide peale vaatamata, mida mäng sisaldas, tuli vigastusi ja lahkumisi ainult harva ette, ja seda ka siis ainult, kui mängiti suurte võidusummade peale. Tihti kestis mäng tund ja enam, tihti lõpetati mäng ka mõlema poole mängijate kokkuleppel. Sama kui meie juures oli võitjaks partii, kes rohkem kordi palli vastase väravast läbi löönud.

„Kepp-pall“, ka „Shimmy'ks“ hüütud, oli järgmiseks rohkem levinud mänguks Põhja-Ameerika indiaanlaste juures ja ühtlasi peaaesjalikult ka naiste mänguks. Teda mängiti aga ka meeste poolt, või isegi mängisid mehed naiste vastu. Samuti nagu racketimängu juures ei tohtinud palli käega puutuda, teda võis jalaga lüüa ja edasi tõugata, kuna selle juure tarvitati veel otsast kumerat keppi, mis sarnanev meie hockeykepile. Ka selle mängu juures oli üles seatud 2 väravat. Kaugus väravate vahel oli mitmesugune, enamal jaol kõikus see 150—200 meetri vahel.

Peale nende siin kirjeldatud pallimängude harrastasid indiaanlased veel teisi pallimänge, nagu jooksu-, jalg- ja viskepallimänge. Pallid olid riidest, nahast, puust, luust või kivist.

Kodumaalt.

Läti korvpalli meistermeeskonna lüüasaamine Tallinnas.

Tagasisõit Rüga ühegi võiduta kolme võistluse järel. Tallinna — Riia keskkoolid 25:19.

6.—8. skp. pidi katkema Eesti käsipalli esivõistluste tsükl, et NMKÜ võimla loovutada võistlusteks Tallinna külasthanud Läti tänavuaastase korvpalli meistri Riia IKS-le (NMKÜ), kes kohapeal 3 võistlust pidas.

Neist oli esimene võistlus järjekorraliseks kohtamiseks Tallinna NMKÜ ja Riia IKS vahel, kes seni juba kolmel korral vaheldavalt Tallinnas ja Riias olid võistelnud, millest Tallinn 2 võitnud. Ka seekordne kohtamine andis Tallinna NMKÜ-ile nõrgestunud koosseisu peale vaatamata võidu, kuigi napilt 21:19 (7:5). Kuid võistluse enese iseloomu järele oleks pidanud võit langema Riiale, kes vähe paremat mängu näitas, ja võistlust 2. poolajal juhtis 8-punktilise ülekaaluga. Siis aga hakkasid sadama karistuslöögid ja just sissevisatud karistuslöögid tõid Tallinnale võidu.

Teine päev oli hangitud Tallinna-Riia keskkoolide linnavõistluseks, kusjuures Riia esitas IKS muutmatu koosseisu.

Võistlus osutus parimana kolmest, olles kaasatõmbav kiire tempoga, mis perioodiliselt õige maruliseks arenes, nii et terve publik üliras vaimustuses kaasa rōkas. Poolaeg andis 11:11, siis aga asus Tallinn aktiivsetele attackidele, ja tugevalt toetatult kaitses, viis tormajaliini tagajärje 10-punktiliseks ülekaaluks, milles tähtsamat osa mängis Matiisen, kes õnnestunud viskas isegi tsentrist. Lõpulik vahekord jäi 25:19 Tallinnale.

Viimane heitlus oli lätlastel Spordi vastu, purustades juba esimestel minutitel Spordi hellitatud lootused suurele ülekaalule ja ähvardades meie meistri kandidaati isegi kaotusega, mille tõi ka poolaeg 13:14. See muutis Spordi meeskonna niivõrd närviliseks, et kadus ta harilik hea kokkumäng ja võistlusinn. Pead ei kaotanud siiski Spordi äär Mast, kes üksi 16 punkti saavutas, mis tähtsal määral aitas vahetada Spordi kasuks tõsta, nii et võistlus suure punktidearvu juures 30:27 IKS järjekorralise kaotusena lõppes.

Sellega lõppes ka lätlaste seekordne küllaskäik ja tagasisõit Rüga läks ühegi võiduta üldvahetusega 65:76 Tallinna kasuks. —gl.

Spordielu -olu Tartus.

Talve tujukuse tõttu ei ole talisport tänava Tartus jalgu alla saanud. Suusatamisest ei saa lume puudusel juttugi teha, kuigi kuulujutud käivad, et L. Tiitso vahetevahel suuski alla seab ja maakamarat nendega hõõrub.

Jääspordis siiski tegutsetakse. Tartu „Jääspordi eldoraadon“ on Raadi mõisa tiik, kus hommikust õhtuni askeldakse. Viimasel ajal on Akadeemiline spordiklubi oma ainuvalitsuse seal maksma pannud, nii et ligipääs sinna nüüd ainult klubi liigetel on. Püsivam kuju Raadimõisa tiigil on Tartu suurmeister Mitt, kes seal õige nobedalt uiskudel liigub. Mees olevat heas vormis, kuid vaevalt saab ta talve omapärasuse tõttu oma võimisi saavutustena jäädvustada. Populaarsem ala tiigil on siiski jääpall.

Ka jalgpallimehed on oma nahkkuuli kallal ametis. Nende harjutuskohaks on Raadi jalgpalliplats ja Tähtvere park. Ka vähemaid võistlusi on olnud.

Viimasel ajal hakkab käsipall hoogu minema. Harjutusteks on kohane „Dorpatar Turnvereini“ saal Laial tänaval. On asutatud ka kohaliku NMKÜ juure käsipalli klubi Tallinna Ameki eeskujul. Asutamiskoosolekul 3. veebruaril valiti klubi juhatajaks H. Niiler, abideks E. Rahn ja H. Laisk.

Klubi korraldusel peetakse praegu Tartu keskkoolide esivõistlusi käsipallis — meestele korv- ja võrkpallis, naistele võrkpallis.

Esimesel võistluspäeval olid tagajärjed järgmised:

Korvpallis võitis Treffneri gümnaasium tehnika gümnaasiumi 18:16 (5:4), võrkpallis reaalgümnaasium õhtugümnaasiumi 43:32 (15:10, 13:15, 15:7) ja võrkpallis naistele ENKS tütarlaste gümnaasium tehnika gümnaasiumi 43:27 (15:9, 13:15, 15:3).

Lähemal ajal korraldab klubi ka Tartu maakonna esivõistlused käsipallis. —tsin—

Eesti esivõistlused käsipallis.

Visa heitlus võrkpallis Kalev — Võitleja.

Möödunud nädalal jätkunud esivõistlustel kujunes visamaks võistluseks Kalev-Võitleja kohtamine võrkp. 1. kl. Mõlemalt poolt viimistletud surumismäng pakus kena naudingut, millele seltsis veel ärevus, tekkinud Kalevi kaotusest 1. game'il 8:15. Järgmised game'id, mis siiski Kalevi võitjaks tõid 15:7 ja 15:11, möödusid õige tasavägiselt, kuna lõpulik visa heitlus oli viimastel punktidel. Iseäranis märkida tuleb, et Võitlejal ükski väljalööknurja ei läinud, kuna Kalevi mängu halvas üksteisega tõrelemine platsil.

Võrkpalli 2. kl. lõi Sport üleolevalt Kalevit 15:8 ja 15:7.

Korvpalli 1. kl. näitas Kalev oma tugevat tõusu, võrreldes suure kaotusega sügisel NMKÜ-le, keda ta seekordsel kohtamisel väikse vaevaga lõi 24:10 (5:5). Arvestada tuleb küll Unteri ja Uetoa puudumisega NMKÜ meeskonnast, kuid siiski oleks pidanud tagajärg rohkem tasakaalus olema. Tasakaalus oli ta küll esimesel poolajal, kus NMKÜ paiguti isegi mängu juhtis, kuid murrang tuli peale teise poolaja algust, kus tagajärg seistes 9:9, äkilist Kalevi ülekaalu esile hakkas tooma ning mäng NMKÜ korvi alla koondus, kus Kalev ise viskevõimalusi pidi manööverdama. Lõpuks löödi 4. foul'i tõttu mängust välja vennad Matiisenid (NMKÜ), nii et lõpulikult võis konstateerida Kalevi 14-punktilist ülekaalu. —gl.

Loo Stokholmis teine.

Vestergren ikka veel paremusel töövõiduga.

Rootsi maadlusliidu poolt 1. ja 2. veebruaril korraldatud maadlusvõistlused olid ühed suurejoonelisemad sel alal. Võistluste tulpipunktiiks oli Vestergeni matsh Looga, mille rootslane oma suurema kogemuse tõttu jälle töövõiduga 26 min. järel võitis. E. Vesterlund, Soome ilmameister, tuli hõlpsalt keskkaalus võitjaks, kuna Rootsi hiiglane Richthoff seekord ilma auhinna oli sunnitud jääma. Ta sai töökaotused Rosenqvistilt ja Svenssonilt, kuna sakslane Rieger õnnelikult kolmandaks platseeris.

Kärbsekaal — 1. S. Hansson; 2. Pappinen, Soome; 3. A. Östmann.

Sulgkaal — 1. E. Malmberg; 2. H. Jönsson; 3. M. Egeberg.

Kergekaal — 1. Hellkvist; 2. H. Pettersson; 3. M. Pettersson.

Keskkaal — 1. E. Vesterlund, Soome; 2. R. Bohm; 3. E. Ohlsson.

Poolraskekaal — 1. C. Vestergren; 2. R. Loo, Eesti; 3. O. Hansson.

Raskekaal — 1. E. Rosenqvist, Soome; 2. R. Svensson; 3. Rieger, Saksa. Kolmandakstulnud O. Hanssoni võitis Loo seljavõiduga 7 min. 42 sek.

Kukk poksis võitnud.

1. ja 2. veebruaril Helsingis Soome ooperis peetud poksisvõistlustel tuli eestlane A. Kukik raskekaalus hõlpsalt võitjaks. Tema vastast G. Hannula't, kes üks pare-

matest Soome raskuseheitjatest, peeti väga kardetavaks meheks, kuid A. Kukik suutis teda üsna taltsana hoida ja mees ei paistnud sugugi välja.

Sulgkaalus oli kindel võitja tallinnlastele tuntud I. Hellström.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetaat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed.

Ed. RADIUS'E kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Ilmameistrid - järeltulijatele.

Konspektiivne poksiõpetus.

Toome mõned poksi-ilmameistrite märkused, mis meie võrsuvatele meistritele võivad tulusad olla.

James J. Corbett: Asjaarmastaja ettevalmistus.

James J. Corbett tõusis ilmameistriks (siin mõeldakse ainult rasket kaalu) 27. septembril 1892. a. võiduga John L. Sullivan üle. Kaotas tiitli omakorda R. Fitzsimmonsile 17. märtsil 1897. a. Ta kirjutab:

„Kõigist spordialadest on poksi kõige eelistatavam, ta on kõige tulusam ja suur-sugusem. Ta arendab kogu keha ja peenendab vaimu.

Ta ei ole laiskleijate jaoks. Kui teie tahate poksi jaoks saada, tuleb teil kõvasti töötada. Kuid kõvast töötamisest ei aita üksinda - tuleb teada, kuidas töötada.

Kõige pealt on tarvis korralikku elu. Korraliku eluviisi on hävitanud palju suuri atleete. Eeskujuline tervis on rusikavõitluse esimeseks nõudeks. Tehnika ja jõud tulevad harjutades.

Kui teie kontoriametnik olete ja tahate poksi jaoks saada, siis peate teie hommikul ½ tundi harilikust varem ülesse tõusma. See aeg kulub teil käiguharjutuseks ja tubaseks võimlemiseks niid. Mõne päeva pärast märkate juba selle poole tunni kasu. Kolme kuu pärast olete hoopis teine inimene.

Suurte raskustega ei tohi harjutada, see teeb kangeks. Muretsege kummagi käe jaoks kilogrammiline hantlid.

Jalatöö harjutamiseks, mil modern poksis määratu tähtsus, harjutage varjupoksi (shadow boxing): kujutage ette nagu oleks teie ees vastane, lööge teda ja olge hästi liikuv. Püüdke igast võimalikust seisakust liüa, see arendab tugeva võitlusvõime.

Ärge unustage treeningut ka värskes õhus. Tehke sagedasti vabal ajal jalutus-käike ja ühendage neid harjutustega, ka varjupoksiga. Suitsetamine tuleb kindlasti nürka visata.

Kõige edu aluspõhjaks pean ma kokkuvõetult rasket eluviisi, korralikku harjutust, puhast õhku ja head meeleolu.

Robert Fitzsimmons: Mida algajad ei tohi unustada.

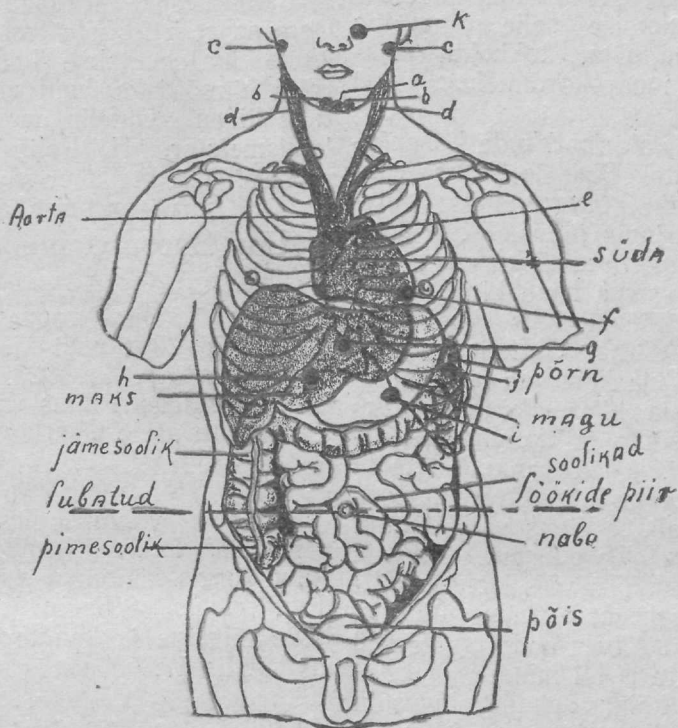
Robert Fitzsimmons, kes võiduga Corbeti üle meistriks sai, püsis sellena 9. juunini 1899, mil Jim Jeffries ta 11-ndal roundil knock-out lõi. Fitzsimmons oli varem ilmameistriks keskkaluks.

„Võitluses kummarduge kergelt ettepoole, kõik lihased hoidke täitsa vabad. Olad olgu lõdvalt allalastud, sellega suurendate käte liikuvust ja kiirust. Vasakut kätt ei ole tarvis õieti hoida (vana Inglise kool), see halvab ilmaaegu teguvõimet ja võite seeläbi kaotusega riskeerida.

Lööke tehke ikka ühes keha pöördega löögi suunas.

Kaitske endid avatud kindaga, peopesaga väljaspoole. See on üks tähtsam kaitsesabinõu. Ta varjab kui kibbiga ühe terve kehapoolte.

Kunaski ärge tehke lööki, kui teil omal kaitsesvõte valmis ei ole. Vastane võib just teie löögimomenti valvata ja ise palju kardetavamalt vastu liüa.

Tuntumad ja tagajärjekamad lubatud poksilöögid.

a) koonulöök, b) lõualöök, parem ja vasak, c) lõuapärälöök, parem ja vasak, d) kaelatuiksoone löök, parem ja vasak, e) aortalöök, f) südame tipu löök, g) solar-plexus löök, h) maksalöök, j) põrnalöök, i) maolöök, k) Dempsey poolt soovitatud löök.

Ärge püüdke niivõrd lööke tagasi tõrjuda, kui just oma keha nende eest ära hoida, kas enese küürutamise või satmu kõrvalastumisega. Nii on teil kolme võimalus vastuataakile minna.

Ärge kunaski viivitage ja oodake paremat juhus, et tugevamini liüa. Viivitatud veerand-sekundi võib kaotsi lasta minna kõige paremad võimalused. Täpne löök, keskmise jõuga, kuid õigel momendil ja õigesse paika, on küllaldane võiduks.

Jack Johnson: Taktilised juhatused.

Jack Johnsonile tõi ilmameistri tiitli ta võit Tommy Burnsi üle neljateistkümnendal roundil 26. detsembril 1908. a. Kaotas selle Jess Willardile 5. aprillil 1915. a. kaheksannekuue-roundilise võitluse järel.

„Kui teie tahate võidelda, ei ole teil tarvis tunda nii palju enesel jõudu, kui just mõistust. Esimene ülesanne on arendada oma hinge tugevaks. Peab mõistma hinnata vastase löökide tugevust ja kiirust. Et mitte löödud saada, on vaja enesel õigel ajal liüa. Vastase pealetungil on tarvis momentaalselt selgusele jõuda, mida ise pealetungiks ette võtta.

Algul ei ole üleliigne järgmist meeles pidada:

1. Võtke hea seisak; 2. kui vastane teile püüab haaklööki pähe teha, kaitske ennast käega; 3. kui vastane püüab otselööki pähe anda, põigelge eest ära; 4. kui vastane teie otselöögi pareerib, andke momentaalselt haaklööki teise käega; 5. kui vastane ennast teie haaklöögi vastu kaitses, on hea võimalus teda kellas liüa; 6. tehtud löögi järel võtke momentaalselt jälle algseisak; 7. lööge vasakuga, kui teie vastane töötab vasakuga, ja paremaga, kui vastu pidiselt; 8. kui ta tarvitab mitmetsugu lööke, töötate paremaga ja kaugelt distant-silt sel puhul, kui ta on kaitses seisakus, ja lähedalt distant-silt, kui ta on pealetungil.

Jack Dempsey: Võistlustreening.

Jack Dempsey tõusis ilmameistriks võiduga Jess Willardi üle 4. juulil 1919. a. ja püsis sellena praeguseni.

„Ma olen alati eelistanud treeningut vab-õhus. Ma ei mõista poksi jaoks, kes harjutavad kinnises ruumis kui higistusaunas.

Poksi on eluviisilt spartalane, kuid ta ei tohi liialt anduda oma spordile, sest ühe-kiilgine töötamine on veel halvem, kui mitte midagi tegemine.

Mõned poksi jaoks arvavad, et nad on hea treeningu teinud, kui nad 10 miili on maanteel maha jooksnud. See on eksitus. Jookis on tarvilik, kuid tema väärtust ei hinnata mitte otsekohe kaetud maa järel. Ta ei pea mõjuma mitte üksinda füüsiliselt, vaid ka hingeliselt värskendavana.

Kui ma elan maal, ei tee maa jooksumaa pikkust kunagi ette kindlaks. Mu jalad ja hingalmine määravad selle. Jalutades püüan ma ennast võimalikult heas meeleolus hoida, ma laulan ja viilistan kogu aja.

Nöörhüppeid tehes püüdke hüppamist võimalikult mitmekesisendada. Võib ka grammofooni mängima panna. Muusikal on suur mõju ja teeb harjutused huvitavamaks ja kergemaks.

Punching-palli ei tohi ilmaaegselt mängida, lööge kiirelt ja hästi. Tema on distant-si õpetamiseks. Kujutage ette, nagu oleks palli asemel teie vastane.

Sama maksab varjupoksi kohta. Mingit tulutut tantsu! Võtke läbi kõik oma võitluse positsioonid ja löögid. Tehke seda tõsiselt. See on üldse üks tähtsam treeningu osa.

Treeningu kohta vastasega, sparring partneriga, on mul teistest erinevad vaated. Ma võtan seda kui võitlust. Ma pean teda ainult siis kordalainuks, kui mõni minu treeneritest on sirukile.

Kõigi aegade parim kiirjooksja?

Rootsi „Idrottsliv“ toob oma kaastöölise huvitava jutlemise selle aine üle kuulsal Ted Meredithiga, Stokholmi olümpiaadi võitja ja ilmarekordimehega 800 mtr-is.

„See oli spordiajakirjanikkude kongressil Pariisis, Sporting Club de France ruumides. Ma istusin kõrvuti endise ilma-meistriga, kes kirjutas ülevaadet „Public Ledger“ile“. Olgu vahemärkusena öeldud, et Meredith sama hästi kirjutab kui jookseb. Tema kõrval istus Kalifornia ülikooli treener Walter Christie. Kõneaineks olid meil ilma kiiremad jooksjad.

„Mina pean ilma kiiremaks jooksjaks oma lapsepõlve sõpra ja koolivenda Albert S. Robinsoni, ja ma usun, et tema Paddocki varju oleks jätnud. Kõik jooksud 300 yardist alates oleks vaidlematult tema omad olnud. Ta oli suur, tugev ja täiskasvanud poiss. Ta võis jooksta! Mina olin sel ajal parimas vormis (400 mtr. alla 48 sek.), kuid Albert andis mulle 300 yardil 6 yardi ette ja lõi mind.

Mike Murphy, kõigi aegade kuulsam treener, leidis ta üles, kui ta 100 yardi kord võitis ajaga 10,2. Ta oli poisist sedavõrd vaimustatud, et saatis tema Mercersbury ülikooli, kus ta paremate kiirjooksu spetsialistide juhatusel süvenes kiirjooksu saladustesse.

2. mail 1913. a. tõmbas Robinson terve Ameerika tähelepanu enda peale. Pennsylvania State College korraldas suured koolivõistlused, kus Robinson võitis 100 yardi 9,8 ja 220 yardi 20,8. Viimane oli $\frac{1}{10}$ -ga uus ilmarekord. Jooksutee ja tingimused olid kõik tip-top, mingit tuult ei olnud selja takka ega muud soodustust. Mõni päev peale selle jooksis ta Cornellis 220 yardi 21,2 ja nädal hiljem 100 yardi 10,0 ja 220 yardi jälle 21,2. Viimane jooks sündis tugeva sajuga. Lippincott, kolmas 100 mtr-is Stokholmis, oli samal hommikul heal teel jooksnud 21,6.

Hulga kordi on Robinson jooksnud 440 yardi alla 49,0 ja tema parim aeg 300 yardis on 30,4 (selleaegne ilmarekord).

Tema jooksja karjääri katkestas spordiliidu otsus, mis ei tunnustanud tema saavutust rekordiks. See pidas võimatuks, et vähetuntud jooksja, pealegi koolipoiss, võib samast aega näidata. Robinson ei pannud enam sellest päevast jooksukinge jalga.“

10 maailma parimat.

Prantslaste vaatevinklis.

Hiljuti korraldas Rootsi spordileht „Idrottsliv“ ankeedi oma lugejate hulgas, kes on 10 ilma parimat sportlast. Tagajärg oli: 1. Nurmi, 2. Weissmüller, 3. Dempsey, 4. Hoff, 5. Borg, 6. Paddock, 7. Charlton, 8. Tilden, 9. Ritola ja 10. Lindström. Nüüd on ka Prantsuse spordileht „L'Auto“ samasuguse ankeedi korraldanud. Tema saavutused: 1. Bouin 2.110 häält, 2. Nurmi 1.891, 3. Carpentier 1.812, 4. Dempsey 1.234, 5. Zimmermann 1.179, 6. Weissmüller 1.062, 7. Gaudin 918, 8. Henri Pelissier 805, 9. Rigoulot 683, 10. François Faber 611.

Need tagajärjed panevad juba lausa imestama ja ei anna kõige paremat tunnistust prantslaste spordiilma tundmisest

kui mitte rohkem öelda. Mõned nimed on ainult kohalise tähtsusega ja üldiselt väiesti tundmatud.

On pentsik ometigi Bouini esimesele kohale asetada, kui Nurmi ta tunnijooksu võib mitmesaja meetriga lüüa ja Carpi Dempseyst ettepoole tõsta. Zimmermanni (Ameerika) peetakse ilma parimaks jalgratta kiirsõitjaks, kuid viies koht tundub talle liiana. Gaudin on Prantsuse vehklemismeister, H. Pelissier keskpärane rattasõitja ja F. Faber samuti. Kolehmainen ja Thorpe on neist tagapool.

Uus Euroopa meister poksis.

Inglane Bugler Lake on löönud Londonis kärbsakaalu Euroopa meistri belglase Montreuli 20 roundi järel punktidega. Bugler Lake oli ka 1923. aastal Euroopa meister samas kaalus, kuid kaotas oma tiitli prantslasele Charles Ledoux'le.

Strangler Lewis võidetud.

Senine vabamaadluse ilmameister Strangler Lewis (Ameerika) on hiljuti New-Yorgis kaotanud omamaalase Wayne Munn'ile. Viimane on 201 sm. pikkune hiiglane ja kaalub 110 kilo. Võistlus sündis 17.000 pealtvaataja juuresolekul.

Esimese kaotuse sai Lewis 45 minuti järel (vabamaadluses nõutakse 2 kaotust). Teisel roundil sündis skandaal. Võistluse 2-sel minutil tõukas Munn Lewise maadluslaval alla. Selle 105-kiloline kere kukkus nii võrd raskelt, et ta tsementpõrandale lamama jäi. Kohtunikud tunnistasid fouli tõttu Lewise teise roundi võitjaks.

Tuli otsustav round. Lewise manager nõudis Munn diskvalifitseerimist ja Lewise võitjaks tunnistamist, kuna selgus, et Lewisel ribid purustatud. Kohtunikud aga määrasid Lewisele 15 minutit puhkust ja otsustasid võistlust edasi pidada.

Kolmandale roundile ilmus Lewis seotult ja mähitult. Munn tõstis ta kohe ülesse ja lõi vastu maad. Ilmameister oli võidetud. Lewis, kes vähemalt kuuls ajaks peab ravitsusele jääma, on protesti võistluse tühistamiseks sisse annud.

Ekspertid on arvamisel, et Munn Lewisest tõeliselt parem on ja ka ilma selle kukkumiseta oleks võitnud.

Kõrgushüpe 2.64!

Saksa spordiliit on saanud filmülevõtte Sise-Aafrikast, kus keegi neeger hooga kõrgust 2.64 hüppab. Ärahüpe sünnib väiksest kiinkalt, mis 35 senti kõrge. See annab puhast kõrgust ikkagi 2,29, kuna aimetlik ilmarekord 201,4 on. Ollakse arvamisel, et Aafrika sisemaal veel palju teisigi fenomenaalse hüppevõimega neegrid leidub.

Millest

on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

šokoladi järjekindlast tarvita- misest.

Jalgpall.

Uruguailased

mängivad 11. aprillil Bartselonas F. C. Euroopa vastu, 12-dal F. C. Barcelona ja 13-dal nende kombineeritud meeskonna vastu. Tasuna saavad nad 70 protsenti bruttosissetulekut omale.

Kuidas lüüa 11-mtr. karistuslööki.

Selle demonstreerimiseks oli ühes Ungari väikelinnas 8. veebr. palgatud teatrihoone. Näitelavale oli ehitatud jalgpallivärv ja kõrget kunsti demonstreeris jalgpallikuningas Orth ise.

English Cup,

kuulus Inglise pokaal, mille pärast 1871. aastast alates iga aasta maailma suurimaid jalgpallivõistlusi peetakse, osteti omal ajal 25 inglise naela (umb. 40.000 Emk.) eest, mis võrdlemisi väike summa. Praegu väljamängitav karikas ei ole siiski enam originaalne, kuna see 1895. aastal Birminghamis varastati.

1871. aastal võistlesid karika pärast 15 meeskonda, praegu on nende arv 552. Aprillikuu viimasel pühapäeval peetav finaali on järjekorra poolest 50-nes.

Viini elukutseline jalgall ei õitse.

Viini elukutseline jalgpalliliit on oma esimese aastabilansi 400 miljoni krooni puudujäägiga lõpetanud. Paljud klubid ei ole suutnud oma mängijatele palka välja maksta, teiste hulgas ka Amateure, kelle kuulsused Lohrmann, Schaffer, Wieser ja Tandler hakkavad nüüd tema juurest ära kippuma. Wieser ja Tandler minna Hispaaniasse F. C. Barcelonasse mängima, kes küll amatöörklubi (!), kuid paremini maksta.

Praaga Slaavia

on löönud Saksa jalgpallimeistrit 1. F. C. Nürnbergi sele kodulinnas 6000 pealtvaataja juuresolekul 1:0 (0:0). Hiilgetööd on näidanud Staplik Slaavia väravas.

Võitmatu kaitse.

Fleetwoodi ja Rosendole meeskondade matsh Inglise liigavõistlustel pidi 20 min. kestvuse järel katkestatama haruldasekt kõva orkaani tõttu, mis 70 miili tunnikirusega möllas. Tuul ei lasknud palli sügü ühele väljapoolel viia, vaid puhus seda ikka vägisi Fleetwoodi värava poole.

Amsterdami olümpiamängude

läbiviimiseks on Hollandi haridusminister parlamendi ees esinenud 1 miljoni guldeni krediidi nõudmisega. Loodetakse, et parlament selle määrab.

Jaap Eden †

Jaap Eden, omal ajal ilmakuulus Hollandi kiirusutaja ja rattasõitja, on 3. veebruaril Harlemis 51 aasta vanuses surnud.

Clement löödud.

Euroopa meister poolraskekaalu poksis shveitslane Clement on 3. veebruaril Haagis hollandlase Ted Zegwardile 10 roundi järel punktidega kaotanud.

Linnavõistlus Pariis-Berliin

kergejõustikus kavatakse eeloleval suvel Pariisi spordiliidu poolt Pariisis korraldada.

Juhatused ja teated.

Rootslane, Rakkes: Palun avaldada meil mängitava jääpalli määrused täielikult. Kui see ruumipuudusel võimalik, siis jutustada ikust neid võib saada.

— Eesti jääpalli määrused on avaldatud Eesti Spordilehe 1921. aasta jõulunumbris (nr. 34—38). Parandus nende kohta on ilmunud 1922. aastal nr. 2-s.

Alex, siin: Kui vanad olid J. Lossman ja J. Tiisfeldt, kui nad jooksu harjutama hakkasid?

— J. Lossman, kes praegu 34 aastat vana, hakkas harjutama 21 aastaselt ja Tiisfeldt, kes praegu 21 aastat vana, 18 aastaselt.

R. Oja, Tapal: Miks ei ole ilmunud E. Spordilehe Pariisi olümpiaadi raskejõustiku number, nagu jalgpalli ja kergejõustiku numbrid?

— Mitteilummine oli tingitud tehnilistest raskustest. Toimetus vahetas sel ajal trükkikoja, kusjuures osa juba laotud materjaale vanasse maha jäi. Teiseks tõsteti just sel momendil klisheede hind 100 protsenti, mis eelmiste taolise numbri ääretu kalliks oleks teinud. Pealegi olid juba ajalehed pikemalt nende võistluste juures peatanud. Tänavuste raskejõustiku esivõistluste puhul kavatses toimetus siiski veel Pariisi võistlusi üldjoontes puudutada ja üksikuid iseloomustavaid momente meist tuua.

Mitmed lugejad: Kas on eestikeeles mõni tõstesporti õpperaamat olemas?

— Ei ole. Toimetusel on kavatsus tuleval sügisel E. Spordilehe veergudel tõstesporti tehnilist külge rea artiklite abil valgustada. See nõuab enim materjaali põhjalikku läbitöötamist ja varustamist kohaste moment-ülesvõtete ja joonistustega.

K. N-g, siin: Kas ei saaks Dempseyd Eestisse poksima kutsuda, kuna tal nähtavasti sümpaatia Eesti sportlaste vastu olemas, mida tõendab tema autograaf (E. Spordileht nr. 20, 1924. a.)? See võiks suurt huvi poksi vastu tõsta ja selle tubli spordi meil populaarseks teha.

— Selles ei kahtle keegi, et Dempsey võistlus huvi ei tekitaks. Seda sõidaksid Tallinna vaatama poksihuvilised üle terve Euroopa. Väljaminekud aga ajavad vist karvad püsti teigi — need võrduvad täielikult mõne meie ministeeriumi eelarvele. Sümpaatia võib ju tal olla, kuid see ei kohusta teda millegiks — äri käib ameeriklasel ikka kõige ees.

V. V., Tartus: Kas loetakse Göteborgi mängusid olümpia mängudeks ja kas on nende võitjad ilmeimeistrid?

— Ei ole. Ei loeta.

Joh. Arjukes: Olen 18-aastane ja soovim ennast tõstesporti alal harjutama hakata. Mis süsteemilised tõstepommid on selleks kohasemad?

— Berg-ketaskang on üks parematest, kuid võrdlemisi kallid umbes 15.—20.000. 18-aastaselt ei soovitaks aga meie veel tõstesporti harrastada — välja arvatud juhul, kui teie harukordselt täiskasvanud ja tugeva kehaehitusega olete. Kui teie varem 3—4 aastat kergejõustikku harrastaksite (kiirjooksu, hüppeid, viskeid) ja siis tõstmise peale üle lähelksite, võiksite 2 aastaga tõstmises enam saavutada, kui 5 aastaga, kohe tõstmata hakkates.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 6 (12), 11. veebruaril 1925. a.

Ringvaade.

Tallinn. TEMS'i 1. klassi turniiris tõi mõõdu- nud neljapäev järgmised tagajärjed: Feldt (valge), kes avangus parema mängu saavutas, sai siiski esimese kaotuse Raudvere käest, kellele see esimene võit. Israel, mängides valgetega Friedemann'i vastu, avas ettevaatamata pealetungi, arvates, et „valge algab ja võidab“ ja... kaotas. Türn'il tuli võidelda meie tuntud muusikatege- lasega T. Lemba'ga, kes ka males esimese klassi võimeid näitab. Visa lõpuvõitluse tagajärjel, mis pühapäeval aset leidis, suutis Türn oma esialgset väikest edu tugeva vastupanu peale vaatamata 78. käigul surmahoobiks suurendada. — Kuid pik- kusrekordi omandasid Friedemann — Feldt. Peale esialgset vägede ümberpaigutamist, mille juures ainult üksikud „surnud“ laualt koristati, saabus vaheldusrikas mäng, milles siiski valge oleks võinud suuremat edu saavutada. Lõpp oli rahuline viik.

Pariis. Vene mängija Alehin lõi tema enese poolt ülesseatud ilmerekordi pimemängus, mängi- des 28 vastasega ühekorraga. Tagajärg: võite 22, viike 3, kaotusi 3.

Pimemängust.

Nagu teada, mängitakse malet sellekohasel laual. Kaks vastast võtavad aset kummagil pool lauda; nad seavad malendid vastavatele kohta- dele, ja — lahing algab. Kuid kõik ei tea veel, et on võimalik ka ilma matelauata mängida. Män- gija kujutab selle juures laua ühes tema peal seisvate malenditega ette ja ütleb, et ta käib näi- teks e2—e4, saades omakorda suusõnalisi vastuseid.

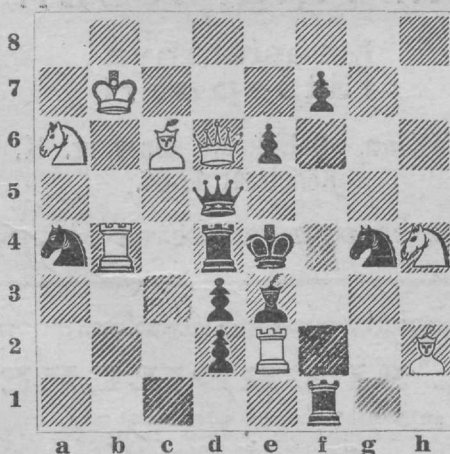
Et sarnane mäguviis suurt vaimupingutust nõuab, see on iseenesest selge, sest ei tule ju ain- tult tehtud käikude järele saabunud seis, vaid ka tehtava käiguga seonud ühendusi mäletada. Vaatamata raskuse peale, mida ühe mängu pimesi sooritamine tekitab, on olemas mängijaid, kes suudavad mitu mängu sarnasel viisil sooritada. Ning ilmerekord; on sel alal korduvalt löödud. Kui omaaegne ilmameister (kuigi tol ajal seda tiitlit polnud) Philidor kolme vastase vastu ühekorraga pimesi mängis, ei jõudnud tolleaegsed inimesed küllalt imetleda seda „inimaju rekord- saavutust“. Kui suur nende inimeste imetus oleks olnud, kui nad nüüdisaegseist saavutustest sellel alal oleksid aimanud! Juba nende ridade kirjutaja suudab Philidor'i tegu korrata. 1923 a. Tallinna meister ins. Germaun on kuue vastu pimesi mänginud. Läti meistermängija Apse- neek mängis Soomes 8 vastasega ühekorraga.

Et Alehin'i suursaavutus mitte viimane „sõna“ sellel alal ei ole, seda tahab tõendada australiane Réti, kes ennast 30 vastase vastu ette valmistab.

Ülesanne nr. 10.

A. Jakobson, Tartus.

Valge: Kb7; Ld6, Vb4, e2; Oc6, h2; Ra6, h4 (8).

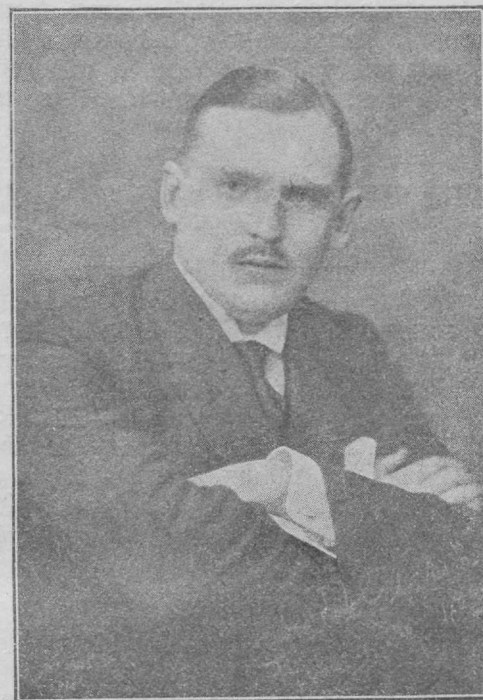

Must: Ke4; Ld5; Vd4, f1; Oe3; Ra4, g4; Ed2, d3, e6, f7 (11).

Kadu (matt) kahe käiguga.
Lahenduse eest 1 punkt.

Lahendused.

Ülesanne nr. 6. Autori lahendus on 1. Lf1—f2. Kahjuks lahendub see sisurikas ülesanne ka eba- esteetilise käiguga 1. Rf8—g6+. Autor parandab

A. Alehin, ilmameister pimemängus.

selle ülesande sellega, et kõrvaldab Rh6 ja lisab Eg4 ja Eh3 juure.

Teiste käikudega ülesanne ei lahendu:
I Va6. II de ja III Lh3 peale järgneb 1.... Le3:f4;
IV. c3 peale 1.... L:d3; V. Lg1 peale — 1.... 12
ja VI. Vf5 + peale 1.... Kd4.

Lahendusvõistlus.

Võistlejate arv on suurenenud 3 võrra, seega 75. Juuretulnud peavad sellega leppima, et nad vähemalt 1 punkti võrra ülemsaavutusest maha jäänud.

Senine lahendusvõistluse seis:

A. Omavad 3 punkti (1 punkt lisalahenduse eest):

J. Gründorf, „Herbert“, J. Kaad, J. Kangur, E. Kärk, Ch. Lasn, E. Lind + L. Soonberg, B. Lindqvist, E. Martinson, H. Nõmmik, A. Roos, O. Tirbe, H. Lombach, H. Uttopärt, R. Valberg, A. Varet, E. Veermann (E. Viirmann), kokku 17.

B. Omavad 2 punkti:

E. Anderson, A. Gustavson, R. Hussar, A. Hüvar, A. Jakobson, V. Jürgens, A. Karukäpp, H. Kasemets, Osv. Kasemets, R. Keres, E. Kink, V. Kirshfeldt, K. Kivi, S. Klaassen, E. Känd, R. Meyer, A. Mihkelson, E. Muru, K. Nõu, A. Pachel, A. Piilmann, R. Pits, J. Pokats, V. Puust, R. Pälling, E. Pärn, E. Pääsuke, R. Rikken, A. Shukovski, E. Sirk, E. Sommer, M. Tõus, J. V., M. Villemson, kokku 34.

C. Omavad 1 punkt:

Arnim, Hollmann, A. Ilves (Võru), G. Ipsberg, E. Laasi, J. Leesment, V. Liipa, V. Mikenas, A. Seeberg, L. Sepp (Nõmme), J. Tikk, K. Uetoa, E. Uibopuu, R. Vessmann, kokku 14.
Isest pole ühtegi punkti.

Kirjavastused.

L. L. Kuressaares. Teie ülesanne ilmub või- maluse järele, väljaspool lahendusvõistlust.

Mitmele. I. Juuremaksu saadetisi toimetust postilt ei väljasta, sellepärast olgu kirjad täieli- kult maksustatud. II. Hiliseid saadetusi ei arves- tata. III. Tulevikus tühistatakse lahendused, mis ühelt isikult mitme üksiku isiku nimel saadetakse.

V. L. Narvas. Teie lahendus ülesande nr. 5 kohta — 1. Lf8 — d8 ei vii sihile, nagu eelmises numbris näidatud.

J. K. Nõmmel. Võite rahulikult kõik käigud näidata.
Ambla Ü. P. Gümn. Teie kirja turniiri korral- damise asjas andsin Tallinna Eesti Maleseltsile edasi.

1932. a. olümpia mängud New-Yorgis?

Pariisi teate järele esinevad Ameerika Ühisriikide esitajad rahvusvahelisele olümpia komiteele ettepanekuga, et 1932. a. mängud, mis Ameerika korraldada antud, peetaks Los-Angelesi asemel New-Yorgis. Viimases olla juba praegu käimas elavad eeltööd olümpia mängude nõuetele vastava suure staadioni ehitamiseks.

Kalevi omavahelistel tõstevõistlustel

5. ja 6. veebruaril näidati järgmist:
Sulgkaal — Bolbatov 270 kg.; **kergekaal** — 1. Linn 362,5 kg., 2. Kang 282,5 kg.; **keskkaal** — 1. Moosberg 332,5 kg., 2. Kauer 330kg., 3. Tammann 322,5 kg.; **poolraskekaal** — 1. Luiga 337,5 kg., 2. Leppik 322,5 kg. Väljaspool võistlust Kikas 420 kg. (surum. 80, 1-ga rebim. 65, 1-ga tõukam. 80, 2-ga rebim. 85, 2-ga tõukam. 110).

Kas on jalgpall hädaohtlik?

Sarnase pealkirjaga avaldas hiljuti Berliini jalgpalliliidu asjaajaja Dr. Koppelhel kirjutuse, milles toob, et läinud astal Berliinis peetud 4610 võistluses 111,520 osavõtjaga on 107 õnnetut juhuset ette tulnud, needki kergemat liiki. Koppelhele arvates ei ole see protsent suur.

Elverumi võistlused

11. jaanuaril andsid H. Halvorseni 500 mtr. ajana 47,0 ja 1500 mtr. ajana 2,38,4. Junioridest jooksis B. Johansen 500 mtr. 47,8 ja P. Finborud 1500 mtr. 2,43,3.

New Yorgi suurim spordiselts New York Athletic Club ehitab omale uut kodu suurejooneliste treeningu ja võistlusruumidega 6. avenue ääre. Sarnane otsus võeti vastu seltsi peakoosolekul 2. jaanuaril. Ehitus läheb maksma 10.000.000 dollari.

Charles Hoff jääb koku Norrasse. Ta ei sõida ei Bartseloonasse ega New-Yorki, kuhu teda võistlenu kutsutud. Näib, et ilmarekordimees oma teravate arvustusartiklite eest, mis ta Idraettsliv'is Norra liidu vastu sihtinud, nüüd kannatama peab. Norras ei pooldata siiski Norra kergejõustiku liidu otsust, millega Hoffile väljamaa reise ei lubatud ette võtta.

Toimetusele saadetud kirjandus.

Urheilukalenteri XII. 1925. Toimittanut Yrjö Halme. Kauni välimusega ja hulga piltidega varustatud spordikalender, millest meil vaevalt võimalus välja lasta! Üldist head muljet rikuvad aga mõned vead, mis välismaade rekordides, ka Eesti omades, silma puutuvad. Muidu sisaldab kalender ülevaadet kõigilt aladelt, olümpia mängude tagajärgi ja muud. Eriti täielikult on toodud Soome rekordid, maakondade rekordid ja läinud aasta paremad saavutused.

SUUR LADU

kirjutusmaterjali- ja kantseleitarbeasju

PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tän. 21 — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutusmasinad
 „DALTON“ arve-
 „LIPSIA“ masinad
 „HANNOVERA“
 „MERIVAARA“ Soome tulekindlad rahakapid
 „MONAX“ paljundamisaparaadid.

Ekraveliidu aasta-peakoosolek.

Käesolevaga teatab Eesti kerge-, raske ja veesporti liidu juhatus, et liidu korraline aasta-peakoosolek peetakse Tallinnas 15. veebruaril kell 11 e. l. liidu ruumides Gonsiori tän. 4 järgmise päevakorraga:

1. Koosoleku juhataja ja sekretääri valimine.
 2. Läinud aasta tegevuse aruanne.
 3. Läinud aasta kassa aruanne.
 4. Läinud peakoosoleku protokollide kinnitamine.
 5. 1925. aasta eelarve.
 6. Põhikirja muutmine.
 7. Liidu määruste muutmine kergejõustikus ja raskejõustikus.
 8. Ungari-Eesti kergejõustiku maavõistluse küsimus.
 9. Valimised.
 10. Koosolekul telkinud küsimused.
- Liidu juhatus.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

TALVISEKS HOOAJAKS suures valikus:

Suusad mitmesugused. Jahisuusad. Suusa saapad. Hockey kepid, pallid ja saapad. Hockeykepid noortele. Spordi kelgud. Suusk-kelgud. Laste kelgud ja saanid. Uisud ja nende osad. Uisu saapad ja rihmad.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad. Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: O/ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-02.

Graveerimise, emailleerimise ja kullasepa töököda

R. REKKOR

Tallinnas, Niiguliste tän. 18 (hoovi peal) valmistab kõikidele spordi liitudele, ühingutele — rinnamärke, ohvitseridele kokarde ja trafarette.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ „Peterburg“
Harju tän. nr. 40 Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepa äri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

E. SPORDILEHE

tellimisi aasta algusest peale
võetakse vastu kõigis
postkontorites ja
lehe talituses

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.